

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapataink sikeres támadása az Isonzo-fronton

Tolmeinnél elfoglaltunk egy olasz hadállást — 449 olaszt elfogtunk és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk — Olaszország lefoglalja a német kereskedelmi hajókat — Verdunnél nem voltak nagyobb harcok

Ha volna a világon csak egyetlen ember is, akit az események még mindig nem győztek meg az olasz haderő tehetetlenségéről, azt bizonyára a kellő belátásra fogják készíteni vezérkarunk legutóbbi jelentései, melyek az ötödik olasz offenzíva megindulásáról és rövid néhány nap alatt bekövetkezett diételen kimúlásáról számoltak be. Cadorna mult heti tömeg-támadásai nem voltak képesek a hosszú front egyetlen szakaszán sem megingatni a magyar és osztrák csapatok vonalait s a meddőknek bizonyult és véres veszteségek között összeomlott áttörési kísérletek után az olasz fővezér tegnapelőtt jónak látta az egész vonalon beszüntetni minden támadó akciót. Tegnap azután az arcvonalnak éppen egyik legkényesebb pontján, Tolmein körletében, melyet Cadorna egyik áttörési hely gyanánt szemelt ki, fölcserélődtek a szerepek: a védekező magyar és osztrák csapatokból támadók lettek, melyek hatalmukba kerítették ezen a fontos harcponton az olaszok egyik hadállását. A merész lendülettel végrehajtott előretörést a tényerészen felül aránylag jelentékenynek mondható zsákmány is jutalmazta: 449 olasz katona esett hadifogságunkba és a meghódított hadállásokból 3 gépfegyver jutott vitézeink kezére. Anélkül, hogy a tolmeini előretörésünket a lokális siker jelentőségén felül akarnók emelni, jól esik rámutatni ez alkalommal is arra a vitathatatlan felsőbbiségre, amelyet csapataink szelleme az olaszokkal szemben felmutat, akár védekező, akár támadó szerepet jelöl ki részére a vezetés.

Az immár tíz hónap óta tartó háború kudarcainak visszahatása Olaszország beléletében új jelenségeket vet felszínre. A régóta lap-pangó belső válságot Salandra oly módon igyekszik orvosolni, hogy kabinetjébe fogadja az intervencionistákat, akiknek rományra lépése azonban új veszedelmekkel fenyegeti a bűnös országot. Az olasz kormány — mint az angol alsóház ülése révén nyilvánosságra jutott — arra az utra készül rálépni, amely esetleg a Németországgal való háborúhoz vezet. Egyenes föllépésre, nyílt hadüzenetre Olasz-

ország ezuttal sem kapható. Az angol külügy-miniszter közlése szerint Olaszország le fogja foglalni az olasz kikötőkben veszteglő német kereskedelmi hajókat, abban a föltételekben, hátha ezzel vége fog szakadni Németország hosszú türelmének.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Az olasz háború Sikeres támadásunk Tolmeinnél

Budapest, március 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

Az Isonzo alsó folyásánál tegnap Selznél gyengébb olasz haderő támadási kísérletét akadályainknál visszautasítottuk.

A tüzéségi-, aknavető- és kézigránátharc nem ment túl a rendes mértéken. Annál élénkebb volt mindkét részről a tüzéségi tevékenység a tolmeini és a flitschi szakaszokban, valamint a Fella-arcvonal részén.

A tolmeini hídfő északi részén csapataink támadtak. Elfoglalták az ellenség egy hadállását, elfogtak 449 olaszt, köztük 16 tisztet és 3 gépfegyvert, valamint egy aknavetőt zsákmányoltunk.

A tiroli arcvonalon a Monte Pianon, a Còi di Lanán, Rivánál és a Judikariákban mérsékelt tüzérharc volt.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A trónörökös az Isonzo-fronton

Sajtófőhadiszállás, március 15. (Magyar Távirati Iroda.) Károly Ferenc József főherceg trónörökös jelenleg az Isonzo-fronton időzik. A trónörökös meglátogatta a harcponalban levő csapatokat és megtekintette az üteg-állásokat. A látottak fölött a trónörökös legteljesebb megelégedésének adott kifejezést és kiténtetéseket osztott szét a legutóbbi harcokban vitézségükkel kivált csapatok között.

Olaszország is lefoglalja a német kereskedelmi hajókat

Lugano, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriera della Sera tudósítója táviratozza Londonból: Az alsóház tegnapi ülésén Grey külügyi államtitkár bejelentette, hogy Olaszország követte Portugália eljárását, elhatározta, hogy az olasz kikötőkben levő német kereskedelmi hajókat rekvirálni fogja. Grey bejelentését az alsóház tapssal fogadta.

Az intervencionisták tárcát kapnak

Lugano, március 18. Az Avanti értesítése szerint Salandra és az intervencionisták között egyezség jött létre, amely szerint néhány ügynevezett technikai miniszter lép a kormányból és helyet ad néhány intervencionistának. — Canepa tegnapi beszéde már ennek az egyezségnek az eredménye, amelynek létrehozásán főleg Barzilai, Orlando és Martini miniszterek működtek közre. Míg a miniszterek szolidaritása már megszakadt és néhány minisztert a jégre tettek, a Montecitorio üléstermében tovább folyik a szónokok színjátéka, a tájékoztatlan közönség épülésére. A miniszterváltás egyébként teljesen jelentőség nélkül való: a hamis helyzetet még hamissal pótolják, — ez az egész.

Lugano, március 18. Az Italia jelenti, hogy Cavasola kereskedelemügyi miniszter lemondott állásáról. Utódául Pantano intervencionista képviselőt nevezték ki.

A belga-francia harctétel

Berlin, március 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

A harci tevékenység, tekintettel a változó látási viszonyokra, egyik részről sem volt élénk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az új francia hadügyminiszter

Genf, március 18. Párisból jelentik: Az új francia hadügyminiszter neve 1910-ben lett széles körökben ismertté, amikor Ro-

URANIA

Ma utoljára!

Befejező kalandok

AMERIKA

LÁNYA 6.

Egy dollárkirálynő bűnös kalandjai:

A féltelmes Blak bandája

1 rész.

Hajszja a pokolzátonyon

2 rész.

Befejezés

Pauline utolsó kalandja

2 rész.

Berta első szerepe

vigjáték.

HÁBORÚS HIRADÓ.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órákor rendezés helyénél.

Előleges jelentés!

Az elektromos ember.

APOLLO

Ma, vasárnap

Előadások 3 órákor

mérsékelt, 5, 7 és 9 órákor rendezés helyénél.

A szezon legmunkálatóbb

bökhözát újdonasága.

Az egész nézőtér egy

kezeség!

MÓRICZ

a csodamajom

hobózat 4 felvonásban,

rendezte: YOE MAY.

Főszerepet játsza:

EISENBACH HENRIK.

A Nordisk-film

Compagnie újdonasága

Boldogság álma

dráma 3 felvonásban.

Főszereplő:

LISSY NEBUSCHKA.

qu es hadosztálytábornok a francia léghajózás főfelügyelőjévé neveztetett ki. Ezt az állást akkor szervezték. Hivatalának elfoglalása alkalmával kijelentette, hogy sok repülősztre van szükség s hogy lehetőleg minden hadtestnél repülőtereket kell berendezni. Különösen arra helyezte súlyt, hogy minél többféle típusu repülőgépet szerezzenek be. Kifejtette, hogy a legközelebbi háborúban milyen fontos szerepük lesz a repülőgépeknek a megfigyelés, a hírszolgálat és a légi harc terén s hogy a lovasjárőrök csatározásait a repülőök harcái fogják pótolni.

Genf, március 18. Roques tábornok mint hadügyminisztériumi osztályfőnök a szállításoknál fölmerült technikai nehézségek miatt a kamarában heves támadásoknak volt kitéve. Befolyásos barátai is voltak a parlamentben, különösen Barthou volt miniszterelnök csoportjában, akinek főrésze van Roquesnek hadügyminiszterre való kinevezésében. Zylinski és Haig tábornokkal Roquet még mint Gallieni tanácsosa érintkezést tartott fenn. Parlamenti körökben általános feszültséggel várják, hogy Roques hogyan fog egyezni Castelnau tábornokkal, mert hadüldön állottak egymással, tüzérési és más problémák miatt. A párisi tudósítók azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy képes lesz-e Roquet megszüntetni az államtitkárság létesítése óta kifogásolt zavarokat, amelyeknek következményei Verdunnél is erősen érezhetők.

Roques bizik a győzelemben

Páris, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Roques hadügyminiszter fogadta a lapok képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a helyzetről részleteket nem mondhat, azonban alapos kilátása van a közös győzelemre.

Ribot a verduni harcokról

Páris, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A kamara mai ülésén Ribot pénzügyminiszter megtartotta exozéját, amelyben kitért a Verdunnél folyó harcok ismertetésére és többek közt ezeket mondta:

— Az egész világ szeme Verdunre irányul. Az ellenséges támadás vadsága mutatja, hogy mily türelmetlenül várja az ellenség a sikert. A történelem Verdun védelmét a legnagyobb

teljesítmények közé fogja sorolni. Optimizmus nélkül kimondhatjuk: már látjuk a háboru végét.

Verdun eleste a békét jelenti

München, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Gaulois azt írja, hogy Verdun eleste a háborúra ráunt francia népre azt a veszedelmet idézi föl, hogy mindenáron békét akar kötni. A németek vereségébe vetett hit már régen elveszett.

Lugano, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A milanoi „Secolo“ cenzurázott táviratot közöl Párisból, amely szerint a francia község sürgeti, hogy az entente képviselői feltétlenül jöjjenek össze, minthogy mindenki a háboru végét látja.

Mercler bibornok pásztorlevele

Brüsszel, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Bissing belgiumi főkormányzó rendeletére Mercler bibornok bőjt pásztorlevelének kiadóját és nyomdászát a cenzura kijátszása miatt letartóztatták.

Katonaság helyett házasság

Amsterdam, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Nagybritanniában az 1915. év utolsó negyedében annyi házasságot kötöttek, mint azelőtt sohasem, aminek az új hadkötelezettségi törvény a magyarázata. Összesen 205,137 házasság jött létre az említett idő alatt.

Tirpitz főtengetnaggy lemondása

Berlin, március 15. (Magyar Távirati Iroda.) A császár elfogadta Tirpitz tengernagy, tengerészeti államtitkár lemondását és utódjául Capelle tengernagyot nevezte ki. A császár Tirpitznek távozása alkalmából a Hohenzollern-házirend nagyszalagjához a csillagot adományozta.

A császár meleg hangú kéziratot intézett Tirpitz államtitkárhoz, akinek a német flotta megteremtése és kifejlesztése körül szerzett érdemeit rendkívül elismerő szavakkal méltányolja.

A francia sajtó Tirpitz visszalépéséről

Genf, március 18. Tirpitz főtengetnaggy távozása okainak ismerete hiányában a Temps „A német buvárhajó erősödése“ című vezér-

cikkében annak megállapítására szorítkozik, hogy Németország mindenben főtartja emlékiratának tartalmát. Bizonyára nem véletlen, — írja a Temps — hogy a német buvárhajó módosításának megerősítése egybeesik a birodalmi gyűlés ülészakájának megkezdésével.

A Journal de Genève az ügy politikai részére mutat rá és emlékeztet a Tirpitz elleni amerikai agitációra, melyet Anglia befolyásolt.

A buvárhajó-háboru A Sirius elsüllyedése

Washington, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Bernstorff gróf német nagykövet hivatalosan tagadja, hogy a Sirius norvég hajót német buvárhajó torpedózta volna meg.

Elsüllyesztett angol gőzös

Páris, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Wasunia angol gőzöst egy német buvárhajó február 28-án a Földközi-tengeren torpedolövessel elsüllyesztette. A gőzös legénységét megmentették.

A „Tubantia“ katasztrófa

Hága, március 18. A Tubantia gőzös szerencsétlensége nagy hatással volt az amsterdami tőzsdére. — Az érdekelt Lloyd-társaság részvényei a tegnapi árfolyamhoz képest 10 százalékkal estek.

Magyarok, németek és osztrákok a „Tubantia“-n

Rotterdam, március 18. A Breda gőzös a Tubantia 200 menekültjével Hoek van Hollandba érkezett. A Campina gőzös is ott horgonyoz 50 menekülttel. A Gorredyk és a Krakatau gőzösek szintén hoznak menekülteket. A hajó fedélzetén a következő magyarok, németek és osztrákok voltak: Hartwig Márta, Rolf Magit, Kuhn János, Kuhn Erika, Kuhn Gerda, Kuhn Janka, Jürgens Margit, Rüter Thea, Paulhammer Zsófia Höger Mina, Hierundie Mária, Schlager Zsófia, Jürgensen Franciska és a következő férfiak, akiknek másik nevét nem közölték: Hildegard, Busch, Kuhn, két Rüter, két Schwarcz, továbbá két amerikai.

A Holland Lloyd jelenti, hogy értesítést kapott, amely szerint néhány torpedónaszád utasokkal utban van Vlissingen felé. Délben

Epizódok a verduni csatából

*

A Petit Journal közli egy sebesült vezérkari százados elbeszélését, aki március 4-ikéig a verduni fronton tartózkodott és így figyelemmel kísérhette a nagy csata minden fázisát. A százados, miután általános képet nyújtott a helyzetről, leírja azt a terepet, melyet a németek offenzívájuk központjául választottak. Három egymás mellett levő magaslat: a Poivre-domb, a haudromonti erdő és a douaumonti fensik birtokáért folynak ott a harcok. A franciák makacsul védelmezik ezeket az állásokat, melyeket jól megerősítettek.

A hegyoldalon csak a drótakadályokat lehet észrevenni, a katonák földalatti fedezékeiben tartózkodnak s csak a gyalogsági támadások elhárítására rohannak elő rejtékhelyeikről. A német ütegek — folytatja a tiszt — hatalmasan bombázták a földet, mely annyi embert rejt ölében. A szilárd fedezékek megreszkettek, de nem omlottak össze. A gránátok lyukakat vájtak a talajba, de nem sérthették meg komolyan földalatti állásainkat. Műszaki csapataink vloságos erődökké építették ki a három magaslatot. Egy centiméternyi terület sem maradt kihasználatlanul. Fölösleges volna leírni a fedett lövészárkok, alagutak, tárnák és drótakadályok bonyolult hálózatát. Elég az hozzá, hogy a Poivre-dombtól Douaumontig terjedő terület egyetlen hatalmas várrá alakult át. A német tüzérség azonban még sem vég-

zett hiábavaló munkát. A szakadatlan bombázásnak végül elég jó sikere volt s mint később a francia százados is bevallja, a büszke erődítések pár nap múlva siralmas állapotba jutottak.

Március elseje óta — mondja a tiszt — szóval kilenc nappal a nagy offenzíva megkezdése után száználmas látványt nyújtanak a kitünően megerősített magaslatok. A borzalmas gránátözön kiégette, felturta és kivájta a talajt. A Poivretől Douaumontig húzódó fensik olyan most, mint egy szántóföld, melyet valami óriás eke hasított végig. De katonáink ezen a felbolygatott földön, ebben a lángözönben és vaszaporban is ugyanazok maradtak, akik voltak. A lövészárkok sok helyen használhatatlannokká váltak. A franciák kénytelenek voltak megromgált állásaik alatt újabb földalatti folyosókat s fedezékeket készíteni. A németek különösen két ponton támadtak elkeseredetten: a brasi szakadéknál és Douaumontnál. Az első helyen még nem értek el eredményt, de Douaumont falvát elfoglalták. Igaz, hogy a franciák később visszavették, de azután megint elvesztették. A faluban rettenetes utcai harc fejlődött ki. Elrejtőztek a házak romjai között, torlaszokat állítottak fel s míg a gyalogosok elszántan védekeztek, addig árkászaink aknákat ástak a német csapatok alatt. Douaumont azonban végül is a németek birtokában maradt.

A franciák egy Douaumont mellett levő tanyánál körülvettek egy kis német csapatot és

hála sokszoros tulerejüknek, elfogták. A Journal egyik munkatársa találkozott a foglyokkal egy front mögötti faluban, ahol rövid pihenőt tartottak. A francia katonák minden harag vagy gyűlölet nélkül beszéltek ellenfeleikkel, akik még a fogságban is megőrizték katonás magatartásukat. A társalgás könnyen ment mert a foglyok közül többen jól beszéltek franciául. Mindnyájan kijelentették, hogy biztosra veszik Verdun elestét.

— A trónörökös — mondták — feltétlen meg fogja törni a franciák ellenállását. Verdun elfoglalása után a háboru is nemsokára véget fog érni.

A Journal-nak egy másik tudósítója megrendítő jelenetek volt a tanuja Verdun vidékén. Egy menekülő karaván találkozott az országúton egy front felé tartó katonacsapattal. Egy altiszt leszáll a tréncocsiról és megszólítja a menekülteket:

— Tudnak-e valami újságot Récourthól?
— Éppen most jöttünk keresztül.
— És nem történt semmi baj, mikor arra jártak?
— Kijűritették a falut.
— Ejnye . . . De németek még nincsenek bent?
— Oh, nincsenek, de messzebordó ágyuk már bombázzák az első házakat.
— Nem voltak halottak?
— Csak egy: D. asszony.
— Hogy mondja? Kérem, ismétlje a nevét.

egy óraker tünft fel Vlissingen előtt az első torpedónaszád, a Tubantia 65 utasával a fedélzetén.

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, március 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A Narocz-tó két oldalán elterülő vidéken a tüzérési tevékenység meglehetősen élénk lett.

A Mladziol-tótól északra az oroszoknak egy gyengébb éjszakai előretörését könnyen visszautasítottuk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bessarabiai határfronton

Csernovicz, március 18. A bessarabiai arcvonalon néhány nap óta sűrű köd uralkodik. Még régebben az oroszok az ilyen időjárást arra használták föl, hogy közel lopózzanak állásainkhoz, most csak egyes kisebb különítményeket küldenek előre, amelyekkel azután jelentéktelen csetepaték fejlődnek.

Az utóbbi napokban néhány orosz szökevényt hoztak be, akik elbeszélések, hogy az orosz lövészárkok a nagy hóolvadás következtében megteltek vízzel, úgy hogy lehetetlen bennük tartózkodni. A orosz utak miatt az élelmezés is igen nehéz. Az orosz fronton most a katonák főleg azzal foglalkoznak, hogy a közlekedést rendbehozzák és megakadályozzák, hogy a víz felgyűljön a lövészárkokban. Ha a meleg idő tovább tart, a hó rövid idő alatt teljesen elolvad és akkor nincs kizárva, hogy intenzívebb harcok fognak kifejlődni.

Változás az orosz hadvezetőségben

Pétervár, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Plehes tábornokot, az egész északi

— D. asszony, a fakereskedő felesége.:

Szivszaggató kiáltás tör ki az altiszt torkából:

— Feleségem! Feleségem!

De a csapat folytatja útját és a szerencsétlen férj elfoglalta helyét a harctérré induló bajtársai sorában.

Mint a Petit Journal jelenti, egy előkelő politikus a kamara foyosóján így nyilatkozott Pétain tábornokról, a verduni hadseregcsoport parancsnokáról:

— Pétain határozott, tetterős ember. Ismerem jól, hiszen gyerekkori barátom. Katona a szó legteljesebb értelmében s nincsenek összeköttetései a parlamenttel. Rendkívül független jellem, s talán tulságosan is őszintén beszél. Az ő véleménye szerint egy hadvezérnek jó példát kell adnia bátorság dolgában és valóban oly gyakran teszi ki magát a veszélynek, hogy emiatt szemrehányásokkal lehetne illetni. A Pétain szerénysége ritkaságszámba megy; kétszer is meg kell nézni az embernek az uniformisát, hogy rájöjjön, hogy nem közönséges katonával, hanem tábornokkal van dolga. Háború előtt arról álmódott, hogy elmegy a Földközi-tenger partjára pihenni. S ime most ott áll az ellenséggel szemben a küzdelem kellős közepében. A tábornok egyszer azt mondta, hogy mi most a gyárak háboruját folytatjuk. Szerinte minden hiányzó gránát husz embernek kerülhet az életébe.

orosz hadsereg parancsnokát a cár fölmentette állásától és a birodalmi tanács tagjává nevezte ki.

Japán sajtó-kampány az Angliával való szövetség ellen

Hága, március 18. A Times jelenti Tokióból: Angliának és Japánnak Kinában fönnálló érdekelleté a tokiói sajtó heves támadásra ösztönzik az angol-japán szövetség ellen. A hivatalos lapok ugyan már régebben állást foglaltak e támadásokkal szemben, a miniszterelnök azonban a parlamentben csak szombaton utasította vissza azokat és kiemelte a szövetség előnyeit Japánra nézve. A Times megjegyzi még, hogy a tokiói sajtó támadásai György orosz nagyherceg látogatása idején kezdődtek és azóta megszakítás nélkül folytatódnak.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, március 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A Dojran-tótól délnyugatra jelentéktelen járőr-csatározások voltak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Elsüllyesztett osztrák kórházahajó

Bécs, március 15. (Magyar Távirati Iroda.) Az „Elektra” osztrák kórházahajóra, a mely utban volt Dél-Albánia felé, egy ellenséges buvárhajó torpedót lőtt. A kórházahajó megfeneklett. Egy tengerész a vízbe fullt. Két ápolónővér megsebesült.

Pasics a pápánál

Róma, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) Az Osservatore Romano jelenti, hogy a pápa Pasics szerb miniszterelnököt ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta.

Romániában besorozzák a szerb menekülteket

Bukarest, március 18. A lapok jelentik Turn-Severinből, hogy az ottani orosz alkonzulátus a 21—44 év közti összes szerb menekülteket besorozta. Mintegy 500 alkalmasnak talált szerb menekültet már elküldtek Oroszországba.

Románia gyógyszerit vásárol

Bukarest, március 15. Romániában egyre aggasztóbb méreteket ölt a gyógyszerhiány, ami most a legtöbbet vitatott kérdés a sajtóban is. A lapok természetesen, aszerint, hogy milyen pártállásuak, még ebből a kérdésből is politikai tőkét kovácsolnak.

A Dimineata például egyszerűen csak megemlíti, hogy a polgári kórházak igazgatósága egy bizottságot küldött Párisba, hogy két millió frankért orvosságot vásároljon, melyet Oroszországon át hoztak volna az országba.

E hirnek így, a maga lakónikus rövidségében az a feladata, hogy azt a látszót keltse, mintha a franciák bővelkednének orvosságokban, másrészt pedig, hogy Oroszországnak nincs ebben hiánya, mert akkor Németország, melytől végül mégis csak a legtöbb idevágó cikket kénytelen Románia beszerezni, e tekin-

tetben kedvezőbb színben tűnnék fel. Oroszország orvossági hiányáról kellően vagyunk tájékozva és azt is tudjuk, hogy az oroszok Romániában minden kiviteli tilalom dacára, német orvosszerekért mesébe illő árakat fizetnek. Az oroszok Romániában Ehrlich „Neosalvarsan”-ját keresik leginkább.

A Nationalul szerint Berlinben értekezlet volt, amely azon árucikkek kicserélését határozta el, melyekre a két országnak egymással szemben szüksége van és melyeket Németország Romániából akar importálni.

A Minerva ezt írja: „Bratianu miniszterelnök elrendelte, hogy az a bizottság, mely Németországban öt kocsi orvosságot vásárolt, ismét oda utazzék és újabb készleteket vásároljon”

A szófiát székesegyház új elnevezése

Szófia, március 18. A székesegyház új elnevezéséről szóló törvényjavaslat elfogadása alkalmából a Kambana a következő, Bulgária irányvonalára jellemző sorokat írja: „Ha Bulgária az ő székesegyházait most a bolgár szentekről: Kyrillről és Methodról nevezi el, úgy azt az akarátát fejezi ki, hogy független maradjon és megszabaduljon az Oroszországtól való szellemi függéstől és ragyogó multjának, jelenlegi és jövőendő nagyságának nevében tudatára adja a világnak, hogy mint nyugat felé, úgy az északi irányban, tehát Oroszországgal szemben is független.

A portugál háboru

A monarchia alattvalói elutaztak.

Madrid, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A liszaboni osztrák-magyar követ ma ideérkezett. A magyar és az osztrák állampolgároknak megengedték, hogy Portugáliából eltávozhassanak.

Mekkora lehet a portugál hadsereg?

London, március 18. (Pol. Hir.) A Times foglalkozik a portugál hadsereggel. Megállapítja, hogy az anyaországnak a gyarmatokkal tizenegy és fél millió portugál lakosát kell alapul venni. Az anyaország a sorkatonaság, tartalékos és népiölkelő korosztály behívása esetén 500,000 katonát, a gyarmatok összesen 400,000-et tudnak kiállítani. Portugália nem ígérte, hogy ily nagy sereggel vesz részt a nyugati háboruban. Egyelőre 80 vagy 100 ezer főnyi katonaságának elszállítását kezdte meg, szükség esetén azonban ezt a kontingenst meg fogja kétszerezni. A portugál katonát fáradhatatlansága jó katonává teszi. Tüzérségét is elsőrangúnak mondják a semleges katonai szakírók.

SZÍNHÁZ

Műsor:

VASÁRNAP: Délután: *Suhanc*, operett. Este: *Árendás zsidó*, népszínmű.

HÉTFŐ: *Vagy ő, vagy senki*, operett.

KEDD: *Trilby*, színmű.

SZERDA: *A falu rossza*, népszínmű. (A Vörös Kereszt javára jótékonycélu műkedvelői előadás.)

Protea II.

Legszenzációsabb detektiv-dráma.

Páratlanul csodás film!

Az új liszt-és kenyérjegyek

Március 22-től 31-ig tart a kiosztás

A városi tanács a következő figyelmeztetést bocsátotta ki a közönséghez:

A liszt-, illetve kenyér-fogyasztási igazolványok újabb kiadása március 22-én fog kezdődni és március 31-ig tart.

Ezen a napokon a jegyek kiadása az alábbi helyeken d. e. 8—1 óráig és délután 3—6 óráig történik, vasárnap azonban csak d. e. 8—1 óráig.

Ez alkalommal a liszt-, illetve kenyér-fogyasztási igazolványok a március hó 26-tól április hó 22-ig terjedő négy hétre adatnak ki mindazoknak, akiknek a hatósági ellátásra való igénye már beállott, vagy e négy heti időtartam valamelyik napján áll be.

Mindazon háztartások, melyek bejelentő lapot adtak be, értesítést kaptak arról, hogy a hatósági ellátásra való igényük mely napon következik be. Ezen értesítés a liszt-, illetve kenyér-fogyasztási igazolványok kiadásakor a személyazonosság igazolásával felmutatandó, — ezenkívül a családtagok létszámát rendőrségi bejelentési lappal kell igazolni.

A liszt-, illetve kenyér-fogyasztási igazolványok kiadása a következő helyeken fog történni:

Az A, Á, B, C, Cs betűvel kezdődő utcákra a tüzoltó laktanyában;

az F, G, Gy, H, I, J betűvel kezdődő utcákra a ref. egyház bérpalotájában, Hatvan-utca 1. sz. alatt;

a K, L, M, N, O, Ö, P betűvel kezdődő utcákra a Szent Anna-utca 12. sz. alatti volt bünygyi osztály épületében;

a D, E, É, U, V, Z, Zs betűvel kezdődő utcákra, továbbá a kertsek, erdősek, mezőség, telepek és tanyák, valamint az intézmények és testületek részére a Csapó-utca 15. sz. alatti 3 liszt-irodában.

Figyelmezteti a hatóság az igényjogosultakat, hogy a kitett határidőn belül igazolványaik átvétele végett feltétlenül jelentkezzenek, mert aki a kitűzött határidőn belül nem jelentkezik, az később igazolványt nem kaphat s mulasztása következményeiért csak magát okolhatja.

Figyelmezteti a hatóság az igényjogosultakat arra is, hogy kenyér-, illetve liszt-fogyasztási igazolványát mindenki azon utcáról kapja meg, ahol a bejelentési lapjának beadása idején lakott, még az esetben is, ha azóta lakást változtatott.

Hátfájdalom megszüntetésére számos orvos és több mint százezer köszönőlevél ajánlja a Feiler-féle fájdalomcsillapító „Elsa-fluidot”. A hátnak ezen egyszerű bedörzsölőszerezrel való bedörzsölése és erős gyurása többnyire azonnali hatással jár és rendkívül jóltevőnek bizonyul. Ennek a régi bevált fájdalomcsillapító háziszernak nagy kedveltsége számos utánzatot teremtett. Ajánlatos azonban mellőzni az ilyenekkel való kísérletezéseket és a régi valódi „Elsa-fluidhoz” ragaszkodni, hogy családásoktól megóvassunk. Az egyedül valódi Elsafluid rendelhető Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 130. sz. (Zágráb-megye.) 12 üveg hérmertve bárhova szállítva 6 korona. Eszerint nemcsak a legmegbízhatóbb, hanem egyúttal a legolcsóbb fájdalomcsillapító bedörzsölőszerez is. Semmiféle más szer nem hivatkozhatik annyi köszönőlevélre és orvosi ajánlásra. Ami annyi embernek jót tett, az csakis jó lehet és ezért ajánlhatjuk, hogy bizalommal használtassék. Meghozható egyúttal az enyhe hashajtó hatású Feller-féle rebarbara „Elsa-pilula” is, melyből 6 doboz hérmertve 4 kor. 40 fillér. Kipróbált kúti és biztos hatású gyomorerosító hashajtószerez ez, mely a drasztikus szerekkel szemben mindenestre előnyben részesítendő. Rendkívül kedvelt. (va)

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt.

Bölke és Immelmann

*

E nevek viselői nem tartván elég diszesnek a „hadi pilóta” titulust, azt tekintélyesebb címmel akarták fölcserélni; a német légi flottának ez a két harcosa a levegő végtelen birodalmának szuverén uralkodója kívánt lenni, olyan uralkodó, aki birodalmának többi lakóin a szó igazi értelmében uralkodni képes. Hogy ez az ambíció nem volt meddő, ezt a Bölke és Immelmann pilótatisztek mellén fényeskedő „Pour le mérite”-n kívül 21 darab entente-repülőgép romjai bizonyítják. Ezek a pilóták eddig huszonegyszer osztották a halált a levegőben; huszonegyszer csináltak az ellenséges repülőkből élettelenül zuhanó tömegeket és bár minden alkalommal ezer halál leselkedett rájuk, munkájuk végeztével mégis mindenkor sértetlenül tértek vissza.

Való igaz, hogy Bölke és Immelmann huszonegy dicsőséges esetében a hadiszerecséje is közrejátszott; de a hadiszerecsén kívül a csodálatos katonai szellem az, mely ezt a páratlan rekordot megteremtette; az a katonai szellem, amit ellenségeink hadseregeinél hiába keresnénk. Ha a pilóta, aki a ráruházott megbízás megszabott keretein belül is mindenkor csak fokozott halálveszedelmek között végezheti el feladatát, saját jószántából átlépi ezeket a kereteket és feladatának elvégzése után nem száll le biztonságot nyújtó kiindulási helyére, hanem újabb és ezerszerre veszedelmesebb portyázó légi utra indul, hogy teljesítményeivel nemcsak kötelességből, de egyéni ambíciójából is szolgálja hazáját, akkor ez a pilóta is a katonai szellemnek azt a kétségtelen fölényét bizonyítja, mely az ententenak a háború husz hónapja alatt nem szállított mást, mint szegyenletes vereséget.

Bölke és Immelmann főleg a francia légi flotta fölött érték el csodálatos eredményeiket; a lelőtt és elpusztított huszonegy repülőgép tuinyomó részét francia pilóta kormányozta. — Ki kell ezt emelni azért, mert az aviatikának Franciaország a hazája, Franciaország produkálta mindig az aviatika zsonglőrjeit és általában a repülés művészetét mindig a franciák értették a legjobban. Ezenfelül a francia pilóta elismerten kiváló katona is egyúttal, akit szintén hevit a hazaszeretet; ha tehát mégis alul marad a rettentő küzdelemben, ez a német pilóta dicsőségét még ragyogóbbá teszi. Gondoljunk csak el, a repülő ember akkor is játszik a halállal, ha nem tesz mást, csak éppen repül, magáért a repülésért, e legújabb sport élvezéséért, amikor nem törődik mással, csak a géppel. Mennyivel inkább halálveszedelmes tehát a tábori pilóta repülése, akinek a gép irányításán kívül támadni, védekezni, fegyverrel célozni, ellenfelét zavarba hozni és kifárasztani kell, akit ezenfelül alulról, felülről ágyu- és gépfegyver-tüzzel árasztanak el és aki az ellenfél megtevesztése céljából hajmeresztő „csel”-repüléseket is sürin produkál, ami magában véve is szörnyen életveszélyes artista mutatvány. A német hadi repülőnek mindezen felül még külön, speciális veszedelemmel is meg kell küzdenie: az ő ellenfele mindig francia pilóta, aki művésze, nagymestere az aviatikának, aki tehát a veszedelmek hatványozását jelenti. — Egy hajszálnyit tévedés a számításban, az aviatikus kezének egy téves mozdulata, az ellenfél szándékának, gondolatának egy pillanatra való

félreismerése embernek és gépnek borzalmas pusztulásával járna. Ha tehát Bölke és Immelmann mégis föllükerekednek és huszonegy ellenséges repülőt tesznek ártalmatlanná, úgy a fölény, mely ezt a csodálatos teljesítményt produkálja, a hazaszereteten, bátorságon és ügyességen kívül, mely tulajdonságok a franciákban is megvannak, még másban is gyökerezik, ami a franciánál bizony nincsen meg: annak a biztos tudata, hogy az ügy, melyért ezerszeres halálnak teszi ki életét, tiszta és igazságos. — Ellenségeink katonáiból ez a tudat, mely a magasabb katonai szellemnek is a kuforrása, hiányzik; hiányzik tehát az erkölcsi erő, amely pedig hogy erősebb a nyers erőnél, erre klaszszikus tanu Belgium, Lengyelország, Wolhynia és ily tanuvá érlelődik — úgy látszik — Verduin is . . .

Hochstädter Ernő.

Debreczen védekezése a hólyagos himlő ellen

A városi főorvos tárgyalásai a belügyminisztériumban — Debreczen nem fenyegeti veszedelem — A telepeken lakó cigányokat beoltják

Tüdős Kálmán dr. városi főorvos előterjesztésére Márk Endre udvari tanácsos polgármester rendeletet adott ki a hólyagos himlő elleni védekezés tekintetében. Elrendeli, hogy a város területén, a telepeken lakó cigányok védhímlővel oltandók, valamint mindazok, akik csavargás miatt közigazgatási uton letartóztatottak. A telepeken az oltást az illetékes tisztviselő köteles végezni, a letartóztatottakat pedig az állandó rendőrségi szolgálatot teljesítő tisztviselő köteles oltani. A város területén előforduló himlő-betegedések néi a rendőrhatalóság a napi ügyeletes tisztvisőssel minden alkalommal köteles megjelenni a helyszínen s a rendőrségnek az orvos javaslata alapján intézkednie kell a beteg elkülönítéséről. A beteggel érintkezésben levők s a házában lakók is a kiszállás alkalmával oltandók és ezeket a személyeket 14 napig orvosi megfigyelés alatt kell tartani. Ha a megfigyelésre kötelezettek bármiféle komoly okból lakásukon nem maradhatnak, akkor a járványkórház megfigyelő osztályára veendő föl.

Ezeket a rendelkezéseket áttekintette Mikolcz Imre dr. kormánybiztos, aki néhány nappal ezelőtt Debreczenben tartózkodott és a hólyagos himlő föllépésének mérvéről, az óvintézkedések megtételéről érdeklődött. A kormánybiztos a hólyagos himlőben megbetegedettekkel érintkezésben állott személyeket illetőleg szigorúbb intézkedést kívánt, mint amint a polgármester rendelete előír. Azt kívánta ugyanis, hogy a hólyagos himlősökkel érintkezett embereket kivétel nélkül külön e célra alkalmas helyen kell 14 napig megfigyelés alatt tartani, közkölségen. Ez az eljárás — rendkívül körülményes volta mellett — tetemes költséget okozott volna a városnak. Ezért a polgármester fölküldte Tüdős Kálmán dr. városi főorvost a belügyminisztériumba, érdeklődjék az iránt, hogy ragaszkodik-e a minisztérium ehez a szigorú óvintézkedéshez?

Tüdős Kálmán dr. főorvos, aki ma érkezett haza Budapestről, a következő információt adta a Debreczeni Független Ujság munkatársának:

— A belügyminisztériumban fölkerestem Frank Ödön miniszteri tanácsost, az egészségügyi igazgatóság főnökét és bemutattam neki a polgármesternek a hólyagos himlő elleni védekezésre vonatkozó rendeletét azzal, hogy óhajt-e valami változtatást, vagy szigorúbb rendelkezéseket. Frank Ödön tüzetesen áttekintette a rendelkezéseket és kijelentette, hogy azokkal minden tekintetben egyetért és nem ragaszkodik

Fehérműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

Mosó intézkete Piac-utca 63. Telefon szám: Főváros 21-57. sz. Főváros 792.

— **Elöntött alagut.** Berlinből jelentik: A Gesundbrunnen alagutba a Spree vize behatolt. Az alagutban vasutépítő-munkások dolgoztak, akiknek nagyrésze megmenekült a veszedelemből, néhányan azonban a vízárban lelétek halálukat.

— **Katonai kinevezés.** A honvédelmi miniszter Papp Sándor, a 3. honvéd pótzászlóaljhoz beosztott, a 4. népfőlképarancsnokság nyilvántartásában álló népfőlké számvivő altisztet gazdasági tiszthelyettesé kinevezte.

— **A hadiárva.** Már megérkezett Debrecenbe „A hadiárva” című film, amelyet a debreceni Hadsegélyző Hivatal és a Vörös Kereszt Egylet debreceni fiókja javára mutatnak be az Uriánia-mozgósínházban. A szenzációs film, amely kizárólag hadijótékony célra készült, már is nagy érdeklődést keltett Debrecenben is, ahol közvetlen bécsi előadása után mutatják be. A hadiárva kedden, szerdán kerül előadásra az Uriániában. Mindkét napon három előadás lesz: 5, 7 és 9 órai kezdettel.

— **Doktoravatás a debreceni tudományegyetemen.** A debreceni tudományegyetemen ma volt a második államtudományi doktoravatás. A szokásos formások közt Kiss Géza dr., a jog- és államtudományi kar ez idei dékánja Sallay Géza jogszigorlót az államtudományok doktorává avatta.

Ritta Sachettó.

— **Mennyibe kerül a világháború?** Mennél tovább tart a világháború, annál nagyobbra emelkedik a milliárdoknak hulláma, annál jobban megviseli az egyes államok pénzügyi erejét. Mind fantasztikusabbak és megfoghatatlannak lesznek a számok, amelyek szerepelnek s idestova a milliárd már csak egész parányi összeg lesz. Még megközelítőleg sem lehet megállapítani, hogy a világháború mennyibe fog kerülni, az azonban bizonyos, hogy minden idők háborus költségeit messze túl fogja szárnyalni, mint ahogy a jelenlegi gigászi küzdelem méretei is messze túlhaladják a valaha megvívott háborúk arányát. Egy angol újság most autentikus adatok alapján összeállítja a múlt század háborúinak költségeit. Ez adatok szerint 1785-től 1905-ig a háborúk körülbelül 170 milliárdot nyeltek el. Ez a szám azonban elveszti jelentőségét, ha összehasonlítjuk néhány, a mai háború folyamán nyilvánosságra került adattal.

Nagybritánia háborus költsége napi négy millió fontot (kerekén száz millió koronát) tesz ki. Ebben a számban bennefoglalhatjuk egyúttal néhány szövetséges anyagi támogatása is. Franciaországban Ribot pénzügyminiszter a kamarától 1915. év utolsó három hónapjának költségére 224 millió fontot (hat milliárd korona) hitelt kért. A háború kitörésének napjától 1915 végéig a francia köztársaság 1140 millió fontot (körülbelül 28 milliárd koronát) költött a háborúra, szóval naponta több mint hatvanhat milliót. Egy angol pénzügyi kapacitás Oroszország háborus költségeit napi ötven millió koronára teszi. Szóval az entente három főhatalma naponta 220 millió koronát ad ki a háborúra, amihez hozzájárul még Itália s a többi hadviselő állam költsége.

A központi hatalmak háborus költségeiről az angol statisztika nem közöl számszerű adatokat, de bizonyos mélabuval konstatálja, hogy a mi kiadásaink aránylag sokkal csekélyebbek.

Végző konkluzióként arra az eredményre jut Jennings, a cikk szerzője, hogy a háború 1915 végéig 8800 millió fontot, kétszázhusz milliárd koronát nyelt el, szóval már is jóval többet, mint az előző száz év háborúi összességében. Azóta pedig újabb negyed év telt, amely pedig aránylag még sokkal nagyobb költséget igényelt, mint a háború előző hónapjai.

— **A Vasárnapi Munkásképző** debreceni bizottsága holnap, vasárnap tartja ötödik s egyúttal az ideai ciklusának utolsó szórakoztató délutánját. A műsor főpontja Révész Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár előadása lesz „Egyiptom és a Suez csatorna” címen, vetített képek kíséretében. Az előadás délután 6 órakor kezdődik az ipartestület (városi bérház) dísztermében. Belépő díj nincs.

— **Nincs spárgahiány.** Kereskedőinket és mindazokat, akik a spárgahiányt érzik, figyelmeztetjük a Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R.-T. pécsi áruosztályának mai számunkban megjelent hirdetésére és ajánljuk a pécsi papirspárga és zsákzsineg beszerzését, mert az a kender fonalat teljesen pótolja s jó, erős és olcsó.

Ritta Sachettó.

— **Frank Sándor női divat cég** ajánlja a hölgyek figyelmébe tavaszi kosztümeké és ruhahelyem újdonságait. Telefon 12—56.

— **Nyugtázás.** Fekete Mariska hajdunászi izr. tanító a Blitzer-család segélyezésére 30 koronát gyűjtött a bekiült lapunk kiadóhivatalához, amely az összeget eljuttatta rendeltetési helyére.

— **A len- és kendermag legmagasabb ára.** A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét, amely az 1916. évi termésből származó lenmagért és kendermagért követelhető legmagasabb árat a magyar szent korona országainak egész területére nézve métermázsankint tiszta sulyra 100 koronában állapítja meg.

— **„Móric, a csodamajom” négy előadásban.** Ma, vasárnap „Móric, a csodamajom” négy előadásban kerül műsorra az Apollóban. A kiválóan mulattató darab szellemes és humoros jeleneteivel állandóan derültségben tartja a közönséget. Egyébként az Apolló teljes műsora mindenképpen elismerést érdemel, mert a pompás bohózatot kívül a „Boldogság álma” című Nordisk drámával és rendkívül érdekes aktuális képpel, — mely öfelsege, a bolgár cár Wien-i látogatását mutatja be. A műsor szenzáció számba megy. Ma az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Harcétre küldhető faládák** mindenféle nagyságban kaphatók Hegedüs és Sándornál, főposta mellett.

— **Remek szabású kész blousok** érkeztek, továbbá női gummikabátokat nagy választékban, olcsó áron árúsítja Frank Sándor női divat és fehérnemű cég. Telefon 12—56.

— **Roon négy unokája elesett.** Amikor 1914. augusztusának első napjaiban a különböző harcerekre indultak a német katonák, egy koszorúval díszítették Roon hadügyminiszter berlini szobrának talpatát a Königsplatzon. A koszorút Roon nyolc hadbavonult unokája tette le mintegy fogadalom gyanánt, hogy meg fogják védelmezni azt, amit I. Vilmos császár szava szerint a Roon-tól elesített német kard egykor megszerzett. A nyolc Roon-unoka közül, mint Berlinből jelentik, eddig négy elesett a harcúterén. Legutóbb hős halált halt az egykori hadügyminiszter legidősebb unokája, Albrecht, akit özvegye és öt gyermeke gyászol.

URANUS

Ma, vasárnap, március 19-én

A kis kigyóember

bűnügy 3 felvonásban.

Az élet viszontagságai, dráma.
A kis osintalan, vigjáték.
Érdekes szökés, humoros.
Péter, a ragadós ember, humoros.
Hero és Leander,
színes történelmi dráma.
Tavaszi verőfény Badenben,
természeti felvétel.

Előadások kezdete 8 órakor másékkelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárral. Folytatódagos bemutet.

A világ leghiubb asszonyai

Tulajdonképpen kár azért a portugál népről. Ugy járt, mint a szülőitől elkényeztetett gyermek, akinek mindig csak jóban van része, lassan ellustul, azután elveszti önbizalmát, nem értékeli saját egyéniségét s a vége az, hogy csavargóvá, naplopóvá lesz. Portugáliának rengeteg gyarmata, mesés gazdagsága folytán nem volt szüksége a munkára, világtörténelmi állását is vagyonának köszönhette s az elkényeztetett gyermek módjára ma megszűnt egyéniség lenni, egyszerű hübérese az angol vámpirnak. Ma a vágy újra hatalmassá, nagygyá, gazdaggá lenni Anglia karjaiba hajtotta a szerencsétlen kis államot. Ez magyarázza meg azt a lihetetlen vágyakozást is, amelyet minden iránt, ami színes, fényes és ragyogó, éreznek s vele szemben látjuk az alsóbb néposztályok ijesztő nyomorát.

Mérhetetlen hiúságuk főleg az asszonyoknál mutatkozik, kiket bátran tekinthetünk a világ leghiubb asszonyainak. Egy darab ékszerért Portugáliában minden kapható, mindent oda adnak érte. Egy utazó olyan hölgyvel beszélt, akinek arany ékszerei 8 kilót nyomtak, látott nőket mezítláb, de nyakukban volt a sok hamis tallér. Inkább a földön alszik a nő, de nem engedi el a tenyéri nagyságu szíveket, melyeket aranyból, ezüstből vagy rézből vastag láncan aggat nyaka köré.

A portugál nő hiúságának egyik főoka: hogy ott a nő gyorsan öregszik s így rövid ifjúságát ki akarja használni. Korai öregségének oka, hogy Portugáliában a nő a legdurvább munkákat is végzi, a férfiak ellenben renyhék, tunyák és semmit sem dolgoznak. Az erőltetett munka a nő természetét és szépségét is károsan befolyásolja s azért külsőségekkel akariák pótolni.

Az előkelő portugál nő apácánál nevelkedik, korán férjhez megy és e perctől kezdve nem szerepel a nyilvános életben. Csak a bika- viadatok vagy nagy vallási ünnepek tartkítják meg egyhangu életüket. Az idegen ritkán jut egy portugál család otthonába, de ha alkalma is van reá, a ház asszonyával nem találkoznak, mert ezt az erkölcsi felfogás tiltja. Az utóbbi időkben Portugáliában is felütötte fejét a nőemancipáció mozgalma, ámde kevés sikerrel, mert a férfiak nem akartak hallani sem a dologról. Az asszonyok egyesületekbe tömörültek ugyan, de helyzetükön ez mitsem változtatott. A nő minden gondja, hogy gyermekei és ő minél cifrábban jelenjenek meg az utcán és minél több bámulójuk legyen, így azután komoly kérdésekkel nem foglalkoznak.

Irodatisztet

keres helybeli nagyobb pénzintézet. Ajánlatokat »Irodatiszt« jelige alatt továbbít a kiadóhivatal.

ELSŐRENDŰ

POROSZ KÖSZÉN

valamint kiváló minőségű

BELFÖLDI SZÉN

minden mennyiségben kapható az

Első debreczeni mészhomokkőteglagyárnál
Piac-utca 59. Telefon 600.

**50 darab számfeletti
vörös-tarka fejőstehen
és néhány
fiatal bika
azonnal eladó**
a Steinfeld uradalomban a Macson.
TELEFON 302.

**Legszebb
háborús ujdonság!**
Épen most jelent meg
Uray Sándor debreczeni ref. lelkész, kiváló
népies író műve:

**ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ
HŐSEINK SIRHALMÁRA.**

Vigasztaló könyvecske a világháború gyász-
viselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bi-
zonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei
felszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász tét-
lensége helyett az Istenben lévő munka meze-
jére visszatér s áldást mond még arra is, aki
kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hisszük, hogy ez a mű a mai mas eszköze
lesz magyar népiünk talpraadásának s a fájó
mult helyett egy szebb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12¹/₂—8¹/₂ cm. nagy-
ságu, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv
ára díszes fekete kemény vászonkötésben,
dombornyomással és aranyozott címfelírral
darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvkiadóhivatala
Debrecen, Plac-utca 49.

Krisch Károly

cserepékálya nagyraktára
Debrecen, Hunyadi-u. 13.

Telefon 12-18.

Raktáron tartom a legtízállóbb
és legjobb minőségű cserepéká-
lyákat és takaréktűzhelyeket, —
amelyek oly fűtő szerkezettel
lesznek ellátva, hogy 1 órai fű-
tés 08 fillérbe kerül.

Átalakításokat, javításokat és tisz-
tításokat jutányosan elvállalom.

Életnagyságu mellképet

készítünk bármily kis fénykép után a megszöla-
lásig hű művészi kivitelben harcban elesett,
fogságba került, megsebesült hősokról, továbbá
polgári egyénekről fekete kivitelben 10 koro-
náért, színesben 12 koronáért. Előleg 3 korona,
a többi utánvét. Színes képeknél az arc, szem,
hajzat és ruházat színe okvetlenül megadandó.
Az arckép ajánlott levélben, az előleg posta-
utalványon erre a címre küldendő: **Debre-
czeni Független Ujság kiadóhivatala, Debre-
czen, Plac-utca 49.**

**BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN**

a hygen. légmentesen
elzárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen szagtalan, dlszkrét,
szék formájában és
minden kivitelben kap-
kátó.

**MINDEN SZOBABAN
FELTÖNÉS NÉLKÜL
FELÁLLITHATÓ!**

HEYDER ÉS KILLIÁN

hygen. légmentesen el-
zárható szobaklozettek,
száraz klozettek, Bidet
és betegasztalkák külön-
legességi gyára

WIEN XVI.,

Paletzgasse 22-24.

Arjegyzék és ismertető ingyen
és bérmentve.

Barna vagy fekete bór-
postóval párnázva,
porcellán vagy emall
vadász. Ára csoma-
golva és bérmentve
70 kor. Párnázatlan és
fodor nélkül csak 66 k.

Fehé fából, barnára
fényezve emall vada-
sz. Ára csomagolva
és bérmentve 88 kor.
Keményfából 60 kor.

Jóavaló

munkásembert állandó alkalmazásra, belső
munkára, jó fizetés mellett keresünk azon-
nali belépésre. **Hoffmann és Kronovitz**
könyvnyomda, Plac-utca 49.

Somossy László cég

HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA

kirakatalban látható a

Tavaszi Costümkelme

és ruha-selyem

ujdonságai.

MEGHÍVÓ.

**A Balmazújvárosi Takarékpéntár Részvénytársaság
XXXII. évi rendes közgyűlését**

folyó évi május hó 7-én délután 3 órakor a városháza dísztermében tartja, melyre
a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Balmazújváros, 1916. évi március 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat :

1. Az 1915-ik évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a tiszta nyeresemény felosztása tárgyában.
5. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
6. 1 igazgatósági, 1 felügyelő-bizottsági és 10 igazgató-tanács tag 3—3 évre leendő választása.

Megjegyzés. A zárszámadások, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése
a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthetők.

TARTOZIK (VAGYON)

MÉRLEG-SZÁMLA.

(TEHER) KÖVETEL

Pénztár	32812·18	Részvénytőke	300000·—
Váltók*	1423117·—	Tartalékalap*	65385·31
Jelzálogkölcson	342776·14	Nyugdíjalap	3000·—
Előleg értékpapirokra	25360·—	Betétek:	
Értékpapírok	132495·—	könyvre	1559290·67
Nyugdíjalap értékpapírai	2898·—	folyószámlán	63920·—
Értékpapírok függő kamata	1021·67		1623210·67
Adóssók	221018·14	Hitelezők	101897·99
Folyószámla:		Visszszámítás	244858·—
Pénztáratételeknél elhe- lyezve	171564·46	Átruházott jelzálogkölcsonok	261782·21
Fedezettel	229472·23	Fel nem vett osztalék	476·—
Intézeti ház	44000·—	Betétkamata	3601·94
Nyomtatvány és felszerelés	1500·—	Átmeneti kamatok	277·99
Előre fizetett kamatok	1292·78	Mult évi áthozat	976·67
Hátralékos kamatok	14825·14	Ez évi nyeresemény	38685·96
	16117·92		39662·63
	2644152·74		2644152·74

* Jelzálogilag biztosított váltók 1.020.200·— K

* Ez évi dotációval 69.253·91 K

TARTOZIK (VESZTESÉG)

EREDMÉNY-SZÁMLA.

(NYERESÉG) KÖVETEL

Kamatok:		Mult évi nyereség áthozat	976·67
Könyvetét kamat	65871·80	Kamatok és jutalékok	191477·04
Visszszámított kamat	39483·71		
Nyugdíjalap kamat	90·86		
Adók és illetékek:			
Adó	13084·66		
Betétkamata	6587·18		
Költségek:			
Üzleti költség	7856·83		
Képviselési jutalék	850·—		
Felügyelő-bizottsági tisztfeletdíj	600·—		
Tisztifizetések	12901·84		
Leírások:			
Értékpapírok értékéből	99·—		
Intézeti ház	1484·—		
Nyomtatvány	523·40		
Felszerelés	500·—		
Váltókból	2857·80		
Mult évi áthozat	976·67		
Ez évi nyeresemény	38685·96		
	192453·71		192453·71

Balmazújváros, 1915 december 31-én.

IGAZGATÓSÁG:

Hoffmann Manó, főkönyvelő.
Dr. Berényi Pál,
Posta József,
Ambrus Ferenc,

Gál József, ügyvezető-igazgató.
ifj. Lichtschein Samu, elnök,
Csige István,
FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:
Kövy Lajos, elnök

Posta Péter, főpénztárnok.
Lichtschein Dezső, alelnök,
Tóth Bálint,
Fülöp Mór.

Én Csillag Anna

185 cm. óriási hosszú **LORELEY-HAJMÁRA**, melyet saját találmányu kenőcsöm 14 napig használtatva által értem el. Ez az egyetlen elismert szer a haj kihullása ellen, a növekedés elősegítésére, a haj talajának erősítésére. — Urcsnál rövid idő alatt tömött szakállnövényt idéz elő, a hajnak és szakállnak természetesen fényt és hajlékonyságot kölcsönöz s megőrzi a korai megöszüléstől a legmagasabb korig.

Ára tégelyenként: 4, 6 és 10 korona

Postai szétküldés naponként a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében a világ minden tájára a gyárból, ahová az összes megrendelések intézendők.

CSILLAG ANNA, Bécs, Kohlmarkt 55.

Tekintetes Csillag Anna úrnőnek!
Ónagyméltósága Szögyén Marich, berlini osztrák-magyar követ neje megbízásából tisztelettel kérem, nekem egy tégelyt az Ön kitűnő kenőcséből megküldeni. Egyidejűleg fogadjja legjobb köszönetemet. A grófné igen dicsőre nyilatkozott kenőcsének eredményéről. Kiváló tisztelettel.
Giese Frida, Ónagyméltóságának komornója.

Tekintetes Csillag Anna úrnő!
Sziveskedjék nekem utánvétmelletti 2 tégelyt hajnövesztő kenőcséből küldeni. Meg vagyok lepve annak jó és gyors hatásától. Hajam rövid idő alatt bámulatosan megnőtt és mindenütt utánnövekedés mutatkozik. Kenőcsét mindenkinél a legmögébe ajánlhatom.
Tisztelettel
E. W. Zedwitz grófnő, Unter-Neuburg b. Asch.

Tek. Csillag Anna úrnő, Wien
Sokat hallottam csodás hatású hajnövesztő kenőcséről, miért is kérem, sziveskedjék a mellékelt összeg fejében 4 tégelyt postatorduval hozzám juttatni. Ezen rendelést a legközelebbi gözessel várom. Kiváló tisztelettel.
Nyambe Kun, a dualist trszék eln. (Nyugatatríka.)

Tek. Csillag Anna úrnő, Wien
Ezennel kérem Önt, sziveskedjék részemre egy 10 koronás tégelyt hajnövesztő kenőcséből küldeni. Szeréncé eredményesen teljesen kielégített, miért is köszönetemet nyitván. Rendelésemmek gyors elintézését kérve, tisztelettel.
Michaloff Jelena, Sofia (Bulg.) Brul Maced. 37.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

használatát által arca tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvenc-zépitő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémet utánozók és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Créme árátalmat an, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 korona 20 fillér.
Margit-szappan 90 fillér. — Margit-pouder 1 korona 20 fillér. — Gyártja: Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható: minden gyógyszerárban, drogueráriában és illatszerekkereskedésben.

Államilag eng.

TECHNIKUM

Wien, VI/24. Laimg:ubengasse 17.
Gépipítéssel és elektrótechnika, magas és vasutóipítéssel részére, műhelytantermekekkel és otthonnal. Prosp. ingyen. Belépés mindenkor.

Apró hirdetések

Német és angol órákat ad intelligena urinó tárgyalási módszer és nyelvtan szerint, aki a német társalgásban gyakorolni akarja magát, annak órákat adok, ugyszintén angolból is. Fr. Müller Piac 77. em.

Krámer Józsefné

„Bika” bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság (Király-utca sarok) gépirásban teljesen gyakorlott s irodai teendőkhöz járta hivatalnoknót keres azonnal belépésre. Gyorsíró előnyben részesül.

Cipő!

650 pár férfi és női cipő prima minőség, egy tételben jutányosan eladó. Értekezni lehet Frieder Sománál, József királyi herceg utca 35., II. em.

Előrajzolt búzok nagy választékban kaphatók 3 koronától kezdve Füstös kézmunkaüzletében, Piac-u. 2.

Cipők

amerikai egész sevró varrott 20 koronájával. Iskola és gyermekcipők legolcsóbban beszerezhetők Nagy cipőáruház Hatvan-u. 8.

Levélhelyeg

gyűjőknek 61 drb, jótállás mellett valódi, különféle ritka bélyeg, 36 korona katalógus ár helyett csak 5 korona 30 fillér. Gyönyörű bélyeg választékomat vevőknek rendelkezésére bocsátom. Az oldalas bélyeggyűjteményt kívánatra mindenki megkapja. Béla Szekula, Luxern (Swic.)

Házmester

azonnali belépésre felvétetik Aron Miksa cégnél Kishegyesi-ut 3. sz. Gyermekeken házaspár előnyben részesül.

Eladó 26 kat. hold onodói föld az Onodó eljón, Veréb-dűlő 89., mindenféle gazdasági épületekkel felszerelve. — Eladó Zöldfa-utca 1. és 3. számú ház együttesen. Értekezhetni a tulajdonosnál Ida Molnár Lukács, Kossuth-utca 2.

Halasi-telep

Márton Kálmán-utca 62. számú kétszobás kis ház kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Irinyi kertészetben

(Iriny, u. p. Erdengeleg, Szatmármegye) mindenféle nemesfaj alma-, körte-, szilva-, ringlót-, cseresznye- és meggyfajtáknak 2-4 évesek, nemkülönb 25 fajban különböző dísz- és közönséges fenyők, továbbá juhar, szilvászék és nyírfák s díszcserjék jutányos áron kaphatók. Árjegyzék kívánatra küldetik. Rendelést elfogad és kér a kertészet — s itt helyben dr. Irinyi István Arany János-utca 4.

Aranyat-észlelőt, brillánst, zaloglegyet vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Tollat veszek

magas áron. Ajánlom kihasználni most az alkalmat, kívánatra házhoz is elmegyek. Feldmann, Szepességi-u. 11.

Vászon és fehérmű szakmában jártas kiszolgáló férfi vagy nő felvétetik Kardos László üzletében Kossuth-utca 9. sz.

Műszeresség

jó fizetéssel azonnal alkalmazást nyer Kalenda János cég varrógép és kerékpár üzletében Nagyváradon.

Gyakorlott

varró- és kézimunkaleányok felvétetnek. Goldstein Karolin, Miklós-utca 5.

Elvesselt

egy tarka foxterrier „Zsoni” névre hallgat. Megtaláló illő jutalomban részesül a Bábaképezdében.

Jóírásu,

tehetőleg kereskedelmi végzettségű leány azonnal felvétetik. Csakis irásbelileg lehet ajánlkozni. Ajánlatok H. K. jellege alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Széna

100 mázsa, elsőrendű eladó. Értekezhetni Molnár Lukács üzletében.

Bejáróné

jelentkezhet Miklós utca 51. sz. a.

Földek

a monostorpályi határban 5-161 50 holdas parcellákig haszonbérbe kiadók. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorjegyekre, badi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön 100 koronánként 80—
Bazilika sorjegy 15—
Nagy értékesít sorjegy 18—
Osztrák " " 30—
Olasz " " 25—
Jószív " " 10—
Erszébet " " 6—
Festő Maxal " " 70—
Koverált jelvény " " 120—

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Kifizetői pénzesket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.

Debreczeni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13.

Telefon 298.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

vendéglő

söröző

azonnal kiadó!

ITT AZ ALKALOM!!

Részén- és kokszz-szükségletét télére olcsón beszerezni.

Debreczenbe vasutállomáshoz érkező küldeményeket szétesztjük és házhoz szállítjuk.

ÁRAINK HÁZHOZ SZÁLLITVA:

Porosz kőszén és kokszz	waggonvételnél	K 6.50
	nyílt fuvarokban (20—30 mm.)	K 6.80
Petrozsényi vagy hasonminőségű darabos szén és lupényi kokszz	waggonvételnél	K 6.—
	nyílt fuvarokban	K 6.30
Salgótarjáni vagy hasonminőségű darabos és kokszz	waggonvételnél	K 5.—
	nyílt fuvarokban	K 5.30

Vételár előre fizetendő pénztárunknál **Verbőczy-utca 2.** Iparkamara-épület. **TELEFON 445. SZ.**

Klár Andor és Tsa szén- és mészkereskedelmi r.-t.

Szerezze be mostan szénszükségletét, mert későbbben ismét nagy nehézségekbe fog az ütközni.

CSÉPLÉSHEZ szemet, gépolajat, továbbá szirt legjobb minőségben szállítunk.

Papirzsineg

kenderfonalat, spárgát és kötelet teljesen pótol. Jó, erős és olcsó. Minden vastagságban azonnal szállítható pécsi raktárunkból. Kívánatra minták és árajánlat vágott szákszínegről is.

Fehér superior

csomagoló papír, legjobb minőségű, 40, 50 és 60 kg.-os 63x90, 100 és 120 kilogrammos 90x126 nagyságban pécsi raktárunkból azonnal szállítható. Előnyös árak.

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság áruosztálya Pécsen.